CONTABILITATEA MATERIALELOR ŞI A PRODUSELOR

Mădălina-Maria TONU,

studentă, anul III, Facultatea Ştiinţe Economice, Universitatea de Stat din Moldova

CZU: 657.1:658.783 E-mail: madalina.tonu27@gmail.com

În economia contemporană, caracterizată de o dinamică accentuată şi de o concurenţă tot mai intensă, evidenţa contabilă a materialelor şi produselor ocupă un loc central în cadrul gestiunii eficiente a resurselor şi al optimizării proceselor decizionale. Tema contabilităţii materialelor şi produselor capătă o importanţă sporită în contextul necesităţii de a asigura transparenţă financiară, acurateţe informaţională şi eficienţă operaţională la nivelul fiecărei entităţi economice. Această lucrare îşi propune o analiză aprofundată a cadrului teoretic şi a particularităţilor practice legate de contabilitatea stocurilor, cu aplicabilitate directă în activitatea desfăşurată de SRL „Dorsa Group".

Abordarea teoretică a temei începe prin definirea conceptului de stocuri, respectiv materiale şi produse, evidenţiindu-se clasificarea acestora după natura şi destinaţia lor: materii prime, materiale de bază, materiale auxiliare, combustibil, ambalaje, produse finite, semifabricate şi produse reziduale. Materialele şi produsele, ca parte componentă a activelor circulante, trebuie gestionate cu rigoare, întrucât ele influenţează direct poziţia financiară şi performanţa economică a entităţii. În această etapă, sunt detaliate reglementările contabile naţionale, în special Standardele Naţionale de Contabilitate (SNC) şi Legea contabilităţii nr. 287/2017, precum şi reglementările internaţionale, în special IAS 2 „Stocuri" şi Directiva 34/2013/UE. Lucrarea pune accent pe diferenţele metodologice între SNC şi IAS 2, mai ales în ceea ce priveşte metodele de evaluare, recunoaşterea costurilor şi ajustările pentru pierderi de valoare.

Se analizează în detaliu metodele de evaluare utilizate la intrarea şi ieşirea stocurilor: costul de achiziţie, costul de producţie, metoda costului standard, metoda costului mediu ponderat şi metoda preţului cu amănuntul, fiecare cu aplicabilitatea şi limitele sale. Deosebit de relevante sunt explicaţiile privind tratamentul fiscal şi contabil al stocurilor, precum şi modul de organizare a contabilităţii analitice pe conturi sintetice şi analitice, cu evidenţierea rolului conturilor 211 „Materiale" şi 216 „Produse" în reflectarea mişcărilor cantitativ-valorice. Se subliniază importanţa organizării contabilităţii analitice în funcţie de specificul entităţii, fie prin metoda cantitativ-valorică, fie prin metoda valorică simplificată, cu verificări periodice între gestiunea scriptică şi cea faptică.

Dimensiunea aplicativă a lucrării este dezvoltată prin analiza detaliată a circuitului contabil al materialelor şi produselor în cadrul SRL „Dorsa Group", o societate cu profil industrial şi logistic, specializată în comercializarea materialelor pentru in-

frastructură și dezvoltarea de parcuri fotovoltaice. Activitatea entității se desfășoară în trei locații distincte: sediul administrativ, fabrica de producție și depozitul central, ceea ce implică o gestionare complexă a stocurilor, cu multiple fluxuri interne și externe. Sunt prezentate exemple concrete de operațiuni contabile, precum achiziția materialelor, consumul în procesul de producție, transferurile între locații, casarea și inventarierea materialelor și produselor. Documentele justificative analizate – facturi fiscale, bonuri de consum, fișe limită de consum, procese-verbale de transfer și casare – asigură baza de înregistrare și control al mișcărilor de stocuri.

Un aspect important al studiului de caz este modul în care entitatea aplică reglementările contabile în vigoare pentru a reflecta corect tranzacțiile economice și pentru a menține acuratețea evidenței scriptice. Sunt ilustrate proceduri detaliate de contabilizare a aprovizionării, consumului și vânzării materialelor și produselor, inclusiv exemple de calcul al TVA și de reflectare a consumului specific pe subdiviziuni. Totodată, sunt descrise operațiuni de inventariere periodică, prin care se compară evidența contabilă cu situația faptică, fiind identificate diferențe izolate și aplicate corecțiile necesare.

Lucrarea acordă o atenție deosebită raportării interne a informațiilor privind materialele și produsele, evidențiind rolul esențial al acesteia în monitorizarea eficientă a fluxurilor operaționale și în prevenirea pierderilor. În cadrul „Dorsa Group” SRL, raportarea internă este organizată riguros, permițând trasabilitatea fiecărui lot de materiale și produs. Entitatea utilizează un sistem integrat de control al mișcărilor între depozitul central și fabrica de producție, iar toate operațiunile sunt înregistrate și verificate prin documente justificative. Se prezintă un exemplu concret de monitorizare a fluxurilor de stocuri în perioada 03-09 septembrie 2023, incluzând recepționarea materialelor, mișcările interne și casarea produselor neconforme. Raportarea detaliată asigură trasabilitatea completă și contribuie la eficientizarea procesului decizional.

În ceea ce privește raportarea externă, sunt explicate în detaliu cerințele de prezentare a stocurilor în bilanțul contabil și în notele explicative, în conformitate cu Legea contabilității și cu SNC „Prezentarea situațiilor financiare”. Se menționează că la finalul perioadei analizate, valoarea stocurilor reflectată în situațiile financiare ale entității este evaluată integral la costul de intrare, fără ajustări pentru depreciere, ceea ce indică o gestiune eficientă și o utilizare corespunzătoare a resurselor. Indicatorii specifici de gestiune, precum durata medie de stocare, viteza de rotație a stocurilor și coeficientul de imobilizare sunt calculați și interpretați, evidențiind impactul lor asupra lichidității și profitabilității entității.

Pe parcursul cercetării, au fost identificate și unele deficiențe punctuale în ceea ce privește documentarea detaliată a consumului specific și necesitatea actualizării politicilor contabile referitoare la ajustările pentru deprecierea stocurilor. În acest sens, lucrarea formulează recomandări concrete pentru îmbunătățirea sistemului informațional contabil și pentru consolidarea controlului intern, propunând actualizarea periodică a procedurilor de evidență și instruirea personalului responsabil cu gestiunea materialelor.

În concluzie, teza demonstrează că o contabilitate bine organizată a materialelor și produselor contribuie la protejarea patrimoniului entității, la furnizarea unor informații fiabile pentru factorii decizionali și la respectarea cerințelor legale de raportare financiară. Prin abordarea integrată teorie-practică și prin analiza riguroasă a cazului concret al „Dorsa Group" SRL, lucrarea oferă o contribuție semnificativă la înțelegerea și aplicarea corectă a principiilor contabilității stocurilor în cadrul entităților economice.

Recomandat
Valentina PANUŞ, *dr., conf.univ.*